

INDEX H. D. S. P. U. T.

Juxta
Seriem Alphabeticam

A.
 De Actionib; cessis — 1.
 Amulatione — 24.
 Alienandi Jure — 21.
 Amulsiis — 33.
 Ad locum Securae — 37.
 Alienis reb; utendi fa-
 cultate — 19.
 Ad Setum Macedonian: — 12.

B.
 De Beneficio competita. 25.

C.
 De Concessione Salinarum Hall. 5.
 Conditionib; — 14.
 Consuetudine — 13.
 Calculi errore — 18.
 Competentia beneficio — 25.
 Contractu Inveniente — 4.
 Confusione obligationum 10.
 Cura — 8 — 11.

D.
 De Decima — 16.
 Delictis innominatis — 21.
 Dispensationib; — 17.
 Deposito — 9.
 Dominationis Jure supremo 20.
 Delicto seroi vel alterig
 hominis corrupti — 20.

E.
 De Eiusdem — 8.
 Errore Calculi — 18.
 Extrema provocacione — 28.

F.
 De Facilitate utendi reb;
 alienis — 19.
 Furto ear; reb; ignavis te-
 vandis eam efficiunt — 20.

G.
H.
 De Hallensium Salinar; concessio-
 ne — 5.

oratitudine --- 27.
 re alienandi --- 21.
 In Jus vocatiōe --- 2.
 Iure in re --- 3.
 Juramentis --- 7.
 Iusto rez pretio --- 28.
 Iure supremo Dominationis
 Inominato Contractu --- 4.

K.

De Landfajfis --- 33.

M.

Medicis --- 32.
 Mortuoz sententia --- 15.
 Mutuo literaz obli. --- 6.
 Mortuoz sententia --- 15.

N.

De Nominibz & actionibz cessi. 1.

Obligatione literaz. --- 6.
 Obligationum Confessione --- 16.

P.

De Pretio iustorez --- 23.
 pretio --- 22.
 provocatiōe extrema. 28.

R.

De Reby alienis utendi facult. 19.
 Reputatiōe --- 26.
 De Salinarum Hall. Congess. 5.
 Senat. C. Macedoniarum. 12.
 Schriftfajfis --- 33.
 Sententia Mortuorum --- 15.
 Supremo Dominationis Iure 20.
 Subditis --- 37.
 Subsidium Vicis --- 38.
 Sensu vero L. non esse 35.

Tractatus De Nominibz & actio-
 nibz cessi --- 1.

V. V.

Veterum Votis --- 36.
 Vocatiōe in Jus. --- 2.
 Utendi reby alienis facultate
 vero Sens. L. Non viumff. 19. 35.
 votis Veterum --- 36.

de.

v.

z.

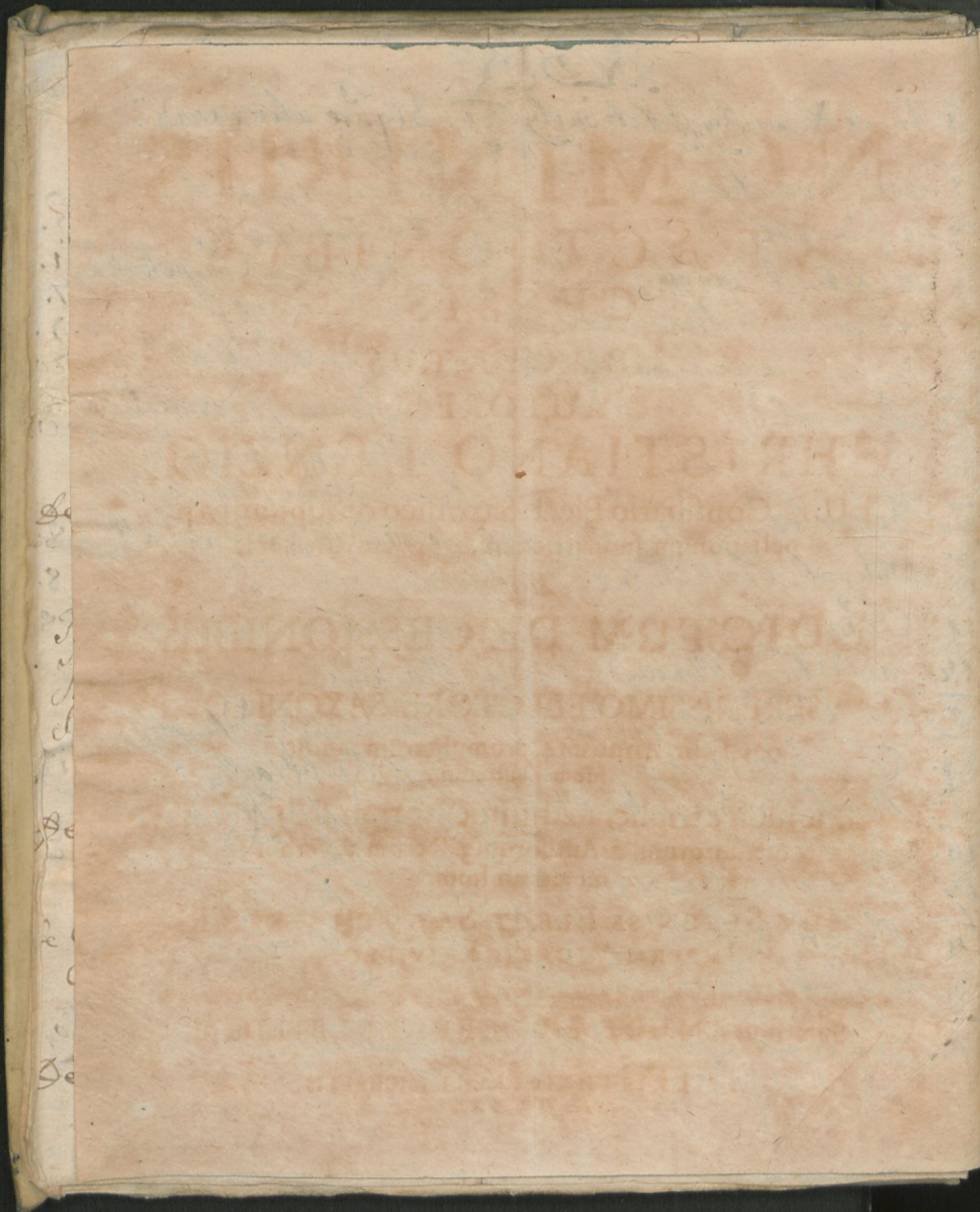
1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20

INDEX

- 1. Tr. de Nominibus & Affectionibus
- 2. de iure vocacione.
- 3. de iure iure.
- 4. de Contract. Innom.
- 5. Salinarum Hallens. Concessio
- 6. Mutuo, Literarum obligat. etc.
- 7. iuramentis.
- 8. Euphyteusi.
- 9. Deposito.
- 10. Obligat. Confessione.
- 11. Cura.
- 12. ad Stum Maced.
- 13. Consuetudine.
- 14. Conditionibus.
- 15. Mortuorum sententia.
- 16. Decima.
- 17. Dispensationibus.
- 18. errore Calanti.
- 19. facultate utendi rebus aliis
- 20. Supremo Dominatio, ius iure.

- 21. de iure alienandi.
- 22. profic.
- 23. iusto remissione.
- 24. Emulatione.
- 25. Beneficis Competentia.
- 26. Reputacione.
- 27. Ingrati fudine.
- 28. Extrema servocatione.
- 29. furto carum rem quae navis levandae causa efficitur.
- 30. de delicto servi vel allorig hominis corrupti.
- 31. Delictis inominatis.
- 32. Medicis.
- 33. Landgraf's Dispntat.
- 34. de Regem Regiam.
- 35. de Ver. sens. non omnium f. de H.
- 36. de votis Vetenun.
- 37. Subilitis.
- 38. Substitutio f. ius de.

19.
6.
5.
2.
3.
5.
20.
37.
38.
35.
fid.
i.
6.
Pote
9.
35.
6.

12.
SCTUM MA-
CEDONIANUM
DEO DIRECTORE ET
DUCTORE

Superiorum Auspiciis

publicè

PRÆSIDE

DN. JOHANN-ERNESTO
NORICO, J. U. D. & h. t.

Rectore Magnifico,

Præptore, Hospite & Patrono Maximo

discutiendum

proponit

MARTINUS ZACHARIAS CRAMERUS,

Northufa-Cheruscus,

Auctor.

ANNO M DC LXV. D. 18. Maj.

H. L. Q. C.

LIPSIÆ

Typis Viduæ HENNINGI COLERI,

Sp. Lic. Vogelt

A. SS. T.

Filiam familiās ex omni, quem celebrat, contractu in solidum obligari constat, haud sine effectu motæ actionis: (1.) Excipitur tamen mutuum ære præsentis contractum, (2.) quod si Creditor in foro urgeat, Sctum Macedonianum ipsum ampla quidem, sed vacuā cum crumenā, Chrysopæji instar à Leone, X. PP. festivè satis delusi, (3.) domum redire jubet; atq; ita sœnatorum auri argente

Expectata seges vanis eludet avenis. (4.)

In cujus Scti expositione brevissimā ingenioli mei vires, Deo Auspice, experiri, cumq; è disceptatione veritas, uti ex collisione lapidum ignis, eliciatur, (5.) aliquot Theoremata, rudi stilo filoq;ve conscripta placidæ Eruditorum διασκέψης submittere visum fuit, quædam publicæ luci sisto, solemne illud Pythagoricorum præfamen: *διδάσκειν, ἀλλὰ κεραιανέδεται*; (6.) iisdem, edera instar, præfigo.

1) l. 39. ff. de Obl. & Act. l. 44. ff. de pecul. l. ult. §. 2. ff. de V. O. l. 57. ff. de jud. Magnif. Dn. Carpz. Disp. de Contr. Mut. pof. 3. n. 1. Schnobel Disp. ff. 9. th. 18. ubi limitat. 2) l. 1. pr. ff. ad Sct. Maced. 3) Drexel. Aurif. P. 3. c. 2. 4) Virg. l. Georg. 5) ut ait Scalig. Ex. 308. 6) Lips. l. 1. Ep. 99. Ep. 4. ad Joach. Camerac. p. 112.

I.

Scto huic quod justissimā ratione hodieq; suæ sunt vires, est in propatulo.

Negotium nobis facescit æquitas natura, lucellum alienā ad-quisitum jacturā detestata: (7.) sed limitatur ea, si salus publica aliud exigat, (8.) quam derelinquere contra naturam est: (9.) apud sapientes enim causa habentur, quæ neq; dari neq; accipi salva Rep. possunt. (10.) Quid? quod nec suā culpā Creditor damnum sentite videatur. (11.) Hinc corrumpit etiam aliud *ωπτιμνον*, (12.) quod suum

suam cuiq; tribuere jubet; si enim, uti jus, uti fas est, utilitatis pu-
blica ratio habeatur, ac proinde justior Debitoris petitio attenda-
tur, (13.) non est, quod infito & quasi consignato in animis no-
stris praecepto fraudem fieri vereatur. S Cti autem Exceptionem
ilibatam haecenus intactamq; in Praxi utriusq; Fori custoditam esse,
Dicafteria testantur. (14.)

7) l. 14. l. 66. ff. de cond. ind. l. 2. ff. rer. amot. l. 206. ff. d. R. J. c. 48. cod. in 6.
8) per l. iun. §. 14. C. de caduc. toll. Ludv. Comm. ad d. l. 206. de R. I. n. 3. & 4.
9) Lipsk. Pol. 13. n. 8. 10) ut loquitur Tacit. 3. Hist. 55. 4. (11) l. 207. ff. de R.
I. c. 86. cod. in 6. 12) ex §. 3. Inst. d. J. & J. l. 10. §. 2. ff. cod. 13) l. 12. §. 1. ff. de posit.
14) Dn. Carpz. P. 2. C. 10. D. 16. & P. 3. Decif. 256. n. 1. & seqq. Hahn, ad VVesenb.
w. f. h. t. n. 5.

II.

Appellationis prioris originem traxit à Senatu & con-
sulendo; posterioris à Macedone.

Quando Senatus Romanus juris condendi auctoritatem, quam
pristinis temporibus desideravit, (15.) acceperit, dicere superse-
dimus, cum Aristorelis monito saniores, brevitatem cum Callisthene
sectemur, (16.) & sicut ille Regi, ita nos delicatioris palati Lectori
prolixo sermone obstrepere vereamur. (17.) Quod autem Macedo
improbo sanore quae situm fecerit, primae imaeq; cavea J Cti adse-
runt, confirmant usitatam quendam in S Ctis perscribendis formulam: om-
nes, omnes: (18.) unum si excipias Theophilam, cujus tamen ab
aliis jam pridem explosam sententiam hic resellere, inutile foret, (19.)
Nomen S Cto Macedo dedit, atq; instar Heroftrati, (20.) inclaruit,
ut alii ejus exemplo saniores vel ad ipsam nominis mentionem ex-
horescerent, ac proinde pravis dictis factisq; ex posteritate & in-
famia metas esset. (21.) sicut enim nomen illustre, cum Alexandro,
(22.) generosam indolem haud levi stimulo urget; (23.) ita con-
tra infamiae horae,

Quae manent culpas etiam sub Orco, (24)
scelerum gregem terrore cohibent.

15) V. Rosin. Antiq. Rom. l. 7. c. 6. 16) V. Saavedr. Symb. Pol. II. p. m. 85.
17) vid. Vinn. Comm. ad §. 5. Inst. de I. N. G. & C. Frantz. Comm. f. d. O. I. n. 29.
Struv. Ex. 1. th. 67. & seq. & imprimis Rupert. Enchirid. Pomponii ad l. 2. ff. de O.
I. §. 9. c. 10. 18) Dempster. Paralip. ad Rosin. Antiq. Rom. l. 7. c. 5. 19) vid. Frantz.
f. h. t. n. 2. & 3. Ludv. ad §. pen. 1. quod cum eo. n. 1. 20) Micrael. Syn. Hist. l. 2.

§ 3. p. m. 380. 21) ut loquitur Tacit. 3. Ann. 67. l. conf. Saavedr. Ep. Dedic. Symb^o
Pol. Lipf. l. 4. Pol. c. 9. n. 20. & 21. Simile ex. exstat. in l. 1. §. 5. ff. de postul. de Car-
fania & apud Val. Max. l. 6. c. 1. n. 7. de Scantinio, quorum illa occasioem, hic simul
& nomen legi dedit. vid. Tacit. l. 15. Ann. c. 20. n. 3. 22) Curt. l. 8. n. 11. 23) vid.
Loecen. ad d. l. Curt. p. m. 150. ibiq; dictum Alexandri: adolescens, aut nomen mu-
ta, aut mores. 24) Hor. Od. II. l. 3.

III.

SCtum Macedonianum sive Exceptionem, sive Be-
neficium SCti nomines, verus es: legibus enim atq; JCtis
hæc sunt synonyma.

Dicitur Exceptio, (25.) quæ non persona, (26.) sed rei co-
hæret. (27.) Beneficium audit Practicis. (28.)^{ab} Sed hæc de iis,
quæ faciunt ad *ἄποψη τῶν ἀνομιῶν ἐξ ἧς τῶν κωδικογράφων*, teste
Epicteto, paucis & solehni aliâs Geographorum more (29.) deli-
basse sufficiat, jam manibus opus est bello, non multis hominibus:
(30.) ad Definitionem igitur ipsius rei (31.) jam accingimur.

1) l. 19. l. 7. §. 10. l. 9. §. 4. ff. l. l. 4. §. 14. ff. de dol. mal. & met. exc. 26) d.
17 §. 10. ff. h. 27) l. 7. §. 1. ff. de exc. 28) Dn. Carpz. P. 2. C. 10. D. 17. n. 1. & lib.
2. Resp. 10. n. 17. & 18. 29) vid. Laaf. pro Germ. p. m. 27. 30) uti ex Synes. ait
Lipf. lib. 3. Pol. c. 8. n. 2. 31) neq; enim verbis, sed rebus LL. imponitur. l. 2. §. 1. f. C.
comm. de legat. conf. l. pen. ff. ad exhib.

IV.

SCtum Macedonianum est Decretum Patrum, quo
Creditor mutuum filios, dare datumq; ab eo repetere pro-
hibetur.

Generis vicem præstat Decretum Patrum, per quos *καὶ ἐξ ἧς*
sic dictos volumus Romanos ex instituto Romuli, quo consilium
Reip. penes senes erat, qui ex auctoritate Patres, ob aratem Senatus
vocabantur. (32.) hinc Claudianus:

Tu civem Patremq; geras; tu consule cunctis

Non tibi: nec tua te moveant, sed publica damna, (33.)

Creditores autem quosvis intelligimus, etiam civitatem; (34.) om-
nes enim SCtum,

Tres Ruralesve fuit, nullo discrimine, (35.)

sceneratorum odio; frustra, cum Demosthene, *ἀπαθὴν τὴν πόλιν* (36.)
venerari juber: civitati tamen restituito in integrum concedi posse
videretur: (37.) neq; etiam interesse ducimus, ipse creditor credide-
rit.

est, an alio credente stipulatus sit: (38.) socium enim, ignorantem licet, exclamare jubemus:

Mantua vix misera nimium vicina Cremona! (39.)
uti & successorem. (40.) Dum autem à filio repeti posse negamus, non excludimus personas, quas vel identitatis, vel representationis aliqua ratio eidem associat. (41.) Cæterum Differentiæ, quam tum à subjecto, tum ab objecto, tum ab effectu petimus, explanatione sequentes pagellæ dabunt. (42.)

32) Flor. l. i. c. i. l. fin. Pac. Isagog. ff. de senat. n. g. 33) de quart. Conf. Honor. v. 594. 34) l. 15. ff. h. 35) Virg. l. 10. En. 36) vid. Michael. Synt. Hist. l. 1. Sect. 5. n. 8. p. m. 166. 37) post Gl. ad d. l. 15. ff. h. Molinæus Conf. 10. 38) l. 7. §. 7. ff. h. 39) Virg. Ecl. 9. 40) l. 7. §. 6. ff. h. junct. l. 143. l. 160. §. fin. ff. d. R. I. 41) v. l. 7. §. 10. ff. h. 42) vid. l. 1. pr. ff. h.

V.

Causa Efficiens Scti est vel Principalis, vel minus Principalis.

Illa vel REMOTA, eaq; tum PROCREANS (c. Senatus, magister juris ac moris probi. (43.)

--- auctore Vespasiano Imp. (44.) licet enim antea lex Latoria, (45) exemplo forsitan Atheniensium, (46.) hanc juventutis perniciem exosa, prohibuisset, ne quis filios, minori 25. annis (47.) inopia, argentaria laboranti crederet: cum tamen creditorum pervicacia, mille nocendi artes, (48.) cum Autolyco, (49.) edocta, nullo negotio eam eluderet, Claudius malo huic indies crescenti medicinam facturus lege latâ creditorum favitiam iterum coërcuit: (50.) sed nec hoc medicamine Reipub. hoc vulnus resectum est; sceleratorum enim improbitas, ut

--- hydra secto corpore firmior, (51.)

antiquatâ hâc lege, aut elusâ, (52.) summum hoc populi Romani consilium (53.) tandem movit, ut debitorum securitati plenissimè consuleret & immedicabile vulnus ureret, secaret, (54.) magis tamen flestendo, quàm excruciatos fontes delendo. (55.)

Tum CONSERVANS: Jus Civile: sed Q. An interiori in Conscientiæ foro locum obtineat? quod aff. quia sanctio J. Civilis, ratione boni publici ad particulares modos aut alias circumstantias, quæ sub legem naturalem non cadunt restricta non contra, sed ju-
xtâ

xtā vel prater jus esse videtur, ac proinde ejus observata ratio Debitorem non tutum modò, sed & securum (56) reddit: (57.) licet aliàs, secluso J. Civili, naturali & civili vinculo (58.) obstringatur & absolutè loquendo nec in conscientia solutionem subterfugere possit. (59.)

Vel PROPINQVA: ipse Contractus Mutui, initus cum eo, qui in Patris adhuc sacris (60.) constituitur. (61)

43) Auct. Thebaid. act. 2. v. 9. 44) Sveton. in Vespas. 11. 45) qua de vid. Cic. de natur. Deor. Rosin. Antiq. Rom. l. 9. c. 17. 46) apud quos haud ab simile interdicitum vignet, Meier. Colleg. Arg. ff. h. t. th. 1. 47) hinc quina vicenaria dicitur. Plaut. Pleud. A. 1. S. 3. ibiq; Taubm. huc respexisse videtur Ter. Phorm. A. 1. S. 5. si quidem quisquam crederet te vivo. 48) Virg. l. 7. Æn. 49) vid. Martial. lib. 8. 50) Tacit. 11. Ann. c. 13. 51) Hor. od. 4. l. 4. 52) Frantzk. Comm. ff. h. t. n. 5. 53) Cic. pro Dom. 54) ut loquitur Cic. Philipp. 8. vid. de hac formulā Lips. l. 4. Pol. c. 3. n. 11. & N. 55) quem suppliciorum morem in satellites tyrannidis Fl. Vespasianus servasse fertur, Sext. Aur. Victor in Vesp. 56) Senec. Hippol. v. 163. hinc P. Syrus: Tutā sapē, nunquam secura mala conscientia est. 57) Hahn. Not. ad VVesenb. ff. h. t. n. 2. Zoef. ff. h. t. n. 6. conf. Hahn. ad VVesenb. ff. de LL. n. 7. & Struv. Ex. 2. th. 13. 58) l. 10. junct. l. 9. §. fin. l. 11. ff. h. 59) Hahn. d. l. 60) potestatem intelligo patriam. l. ult. C. de inoff. test. l. 7. pr. C. de curator. fur. 61) d. l. 1. pr. ff. h. & §. 7. l. quod cura eo. Dn. Carpz. l. 2. Resp. 105. n. 13.

VI.

Minus Principalis est Impulsiva.

Eaq; PRIMARIA; odium feceratorum, (62.) quibus Sanctum Consilium Patrum (63.) messem (64.) auream (65.) praecidit: his autem ingeniosa nequitia Macedonis ad eludenda Scti Claudiani interdicta signa quasi sustulit, qui, ut angvillæ instar, elaberetur, (66.) lucello beatus, filiis pecuniam credidit incertis nominibus, (67.) sc. ut non constiterit, quo tempore esset reddenda, (68.) sive in incertum planè eventum, si Parentes vivendo viciissent, ut tùm sua nomina obligationis nexu liberarent: (69.)

Hoc fonte derivata clades

In patriam populumq; fluxit: (70.) neq; enim deploratæ salutis filii Solonis opinione (71.) vivere. sed luxurie arisq; magnitudine (72.) pressi atq; tantum non oppressi in annos patrios sapenúmero inquisivere, (73.) insidiasq; vitæ parentum struxere, (74.) ut, quibus salvis salvi esse non poterant, iis sublatis morerentur. (75)

SECUN-

SECUNDARIA: favor Parentum, quos vomica & carcinomata hæc (76.) infidiis petiere, parum æquis perfolutis *ἑρπῆν-εἰοῖς*. (77.)

62) l. 40. in f. pr. ff. de cond. ind. Dn. Carpz. P. 2. C. 10. D. 17. n. 3. 63) Hor. Od. 5. l. 4. 64) iis enim, five sterile, five fertile sit solum, menstruos fert census Luna, Sol annuos: eleg. Schönbl. 1. 3. Pol. c. 12. 65) qualem ferè Stratoeles inhiavit. Schönbl. 1. 1. Pol. c. ult. 66) Plaur. Pseud. A. 2. Sc. ult. 67) d. l. 1. pr. ff. h. 68) Gothofred. ad d. l. pr. n. 7. Hahn. ad VVesenb. ff. h. t. n. 2. 69) Frantz. ff. h. t. n. 4. 70) Hor. Od. 6. l. 3. 71) qui cum interrogaretur; cur nullum supplicium constituisset in eum, qui parentem necasset, respondit; se id neminem facturum putasse. Cic. pro Rosc. 72) quibus negatis ipsam Parentis cædem negat Cic. d. Or. pro Rosc. conf. Lips. l. 4. Pol. c. 11. n. 14. 73) Ovid. l. 2. Metam. v. 148 ibiq; Farnab. lit. h. V. Zoef. ff. h. t. n. 1. 74) d. §. 7. J. quod cum eo. l. 3. §. 3. ff. h. 75) ut loquitur Vellej. Patere. l. 2. Hist. c. 91. 76) uti Augustus filiam nepremq; suam dixit. Svet. in August. 77) quo de conqueritur Hesiod. lib. 1. v. 186.

VII.

Objectum Mutua Pecunia constituit.

SCtum sua interdicta tum ad mutuum, (78.) tum ad numeratam pecuniam (79.) restringit: sicut igitur ceteros contractus, sub usuris licet initos, (80.) ita & ceteras res excipit: (81.) licet aliàs pecuniæ appellatio, gladii instar Delphici, (82.) pluribus rebus inserviat; (83.) nisi fraudem SCto creditor facere audeat. (84.) Rationem solius pecuniæ rejectæ ut, more Catonis, (85.) inquiramus, ea videtur esse, quod in castris Veneris atq; voluptatum hoc belli nervo (86.) facilius, quam ceteris rebus, voluit victoria, sed qua victor ipse captus, (87.) desperatis sæpè rebus fatum Parentibus acceleravit. (88.) An autem Creditor sub, aut sine usuris crediderit, nihil refert. (89.) Ratio petitur ab odio cuiusvis Creditoris: ut nec interest, an consumpta sit pecunia, an adhuc in peculo exset, (90.) ob severitatem SCti, quæ, durior licet, subditos tamen, dicente Cory Rege Thraciæ, sanos reddit. (91.) Videntur autem mercator & caupo, qui merces suas ad vestium gulæq; luxuriam iusto largius filios, erogant, SCto quodammodo fraudem facere. (92.)

78) l. 3. §. 3. l. 7. §. 14. l. 13. ff. h. Dn. Carpz. l. 2. Resp. ros. n. 4. 79) l. 1. 7. §. 3. ff. h. 80) l. 3. C. h. t. 81) d. l. 7. §. 3. Vinn. Comm. ad §. pen. l. quod cum eo. 82) vid. Adag. Erasim. 83) l. 178. l. 2. 2. ff. d. V. S. Meier. Coll. Arg. h. t. th. 3. 84) exempl. in d. l. 3. §. 2. l. 7. pr. & §. 1. ff. h. Zoef. h. t. n. 7. fraus quando legi fieri dicatur vid. l. 29. & seq. ff. & l. 5. C. d. LL. 85) qui tum puer ita præceptori suo credebatur, ut tamq; identidem posceret & causam, Lips. Proem. Pol. 86) uti de bello, sed

fortiori

fortiori differit Schönbl. 6. Pol. c. 6. 87) Hor. l. 2. Ep. i. v. 146. 88) d. l. 3. §. 3. ff. h. 89) l. 7. §. 9. ff. h. Vinn. ad §. 7. Inst. quod cum eo. 90) l. 9. §. 2. ff. h. 91) V. Lipfl. 4. Pol. c. 9. n. 16. 92) per §. pen. J. quod cum eo. d. l. i. pr. verb. materiam peccandi. ff. h. Struv. Synt. Jurisp. Ex. 20. th. 53. ubi de Franckeranz & Salanz Academie Statuto testatur, cui ^{op. d. 1790.} ferè est illud V. Vitreb. Acad. apud Schulz. Synopf. Inst. ad d. §. p. l. e. Sed quid externum, aut ignotum pro magnifico veneramur? Tacit. Agr. 30. 4. cum Inclutæ nostræ Academiæ & Senatus Oppidani Compactatæ, quæ vocant, veterent, Studiofo, nisi nobili, aut honestiore profapia oriundo, a Sartorisbus ultra s. florenos, ab Ocnopolis verò ultra i. quicquam credi.

VIII.

Subiectum Principale sunt Parens & Filius.

Parenti hæc primas tribuo, quoniam aliàs non ut persona accessoria, sed peculiotenus ex contractu filii lite pulsatur, (93.) & quia de ejus potissimum corio luditur: tuetur autem Sctum Patrem, vivente aut mortuo filio: (94.) itemq; avum. (95.)

Eodem tegitur clypeo Filius, paterni sui juris, (96.) etiam institutor: (97.) degener autem, an industrius ille, (98.) Consul de jure veteri, (99.) an infimi sit loci atq; ordinis, nihil interest; dummodò ei, cum Patris naturalis aut adoptivi (100.) potestati, dubiæ licet, (101.) tempore numerationis (102.) subiectus esset, (103.) creditum fuerit, sive soli, sive cum alio sui juris, (104.) potestatis licet jugo postea vel mutato, (105.) vel excusso, (106.)

Cum autem Sctum filiorum tantum mentione facta, brevissimis verbis jubeat, non disputer: (107.) idèd *κατὰ διαίρεσιν* illud ad filias, (108.) nepotes & pronepotes (109.) extenditur.

93) §. 10. Inst. de Act. §. 4. J. quod cum eo. l. 1. §. 2. & l. 29. ff. de pecul. Ludv. 16. th. 9. l. f. 94) l. 9. §. 3. l. 7. §. 10. ff. h. & l. pen. C. eod. Zoef. ff. h. t. n. s. 95) l. 14. ff. h. junct. l. 201. ff. d. V. S. 96) l. 9. pr. & §. 4. ff. h. d. §. pen. J. quod cum eo. 97) l. 7. §. 11. ff. h. 98) Schnob. Disp. ff. 9. th. 19. fac. ratio in §. 8. sub f. Inst. de Oblig. quæ ex delict. 99) l. 1. §. 3. ff. h. 100) l. 1. §. 2. ff. h. 101) V. l. 1. §. 1. l. 7. §. 7. & 8. ff. h. 102) l. 4. l. 6. ff. h. 103) l. 7. §. 4. & 5. ff. h. 104) fac. l. 74. ff. de cond. & dem. Zoef. ff. h. t. n. 25. 105) l. 7. §. 4. h. 106) d. l. 1. §. 2. ff. h. 107) V. Senec. Ep. 95. fac. l. 8. l. 12. ff. de LL. 108) l. 9. §. 2. ff. h. junct. l. 201. l. 84. l. 116. ff. de V. S. & Nov. 115. c. 3. §. 5. 109) l. 6. §. 1. C. l. 14. ff. h. junct. d. l. 201. de V. S. Zoef. ff. h. n. 4.

IX.

Subiectum minus Principale personas dico accessorias.

Eadem, quam supra diximus, causâ victoria præstat invicem,

B

1. FI-

1. FIDEJUSSOREM, (110.) vivo filiof, datum, (111.) nisi, dum donandi animo intercedit, (112.) victoria, cum Annibale, (113.) uti nesciat. 2. MANDATOREM, (114.) nisi hinc quoqve donandi animus sufflamin objiciat. (115) 3. HEREDEM, (116)

110) l. 9. §. 3. ff. h. l. 7. §. 1. ff. de Exc. 111) l. 18 ff h. VVesemb. ff. h. t. n. 7. 112) d. l. 9. §. 3. Meier. Colleg. Arg. th. 5. n. 23. Ratio pater ex l. 5. pr. ff. de lib. leg. 113) dicente Adherbale ap. Flor. l. 2. c. 6. aut Maharbale, uti vocatur a Liv. l. 22. 51. 114) l. 9. §. 3. ff. h. Zoel. h. t. n. 5. 115) d. l. 9. §. 3. 116) l. 7. §. 10. ff. h. junct. l. 128. §. 1. l. 59. l. 177. ff. d. R. l. Nov. 48. in f. pr.

X.

Forma est vel Interna, vel Externa.

Interna est pecuniæ mutæ filiof, dandæ prohibitio: qua de cum passim jam fufius actum sit, dicere plura superfedeo; ne Franciscum I. Galliar R. imitatus, (117.) idem semper repetam & Lectoris, si quis erit, (contentus enim cum Heraclito (118.) & Antimacho (119.) vel unius ero studiis) patientiã abuti videar.

Externa consistit in Exceptionis Peremptoriæ productione, quæ post fata quoq; Patris creditorem excludit, (120.) neq; modò.

Cum venit ad dubium grandi cum codice nomen, (121.) Creditor, antè L. C. (122.) sed & in ipsa L. C. (123.) imò post sententiam (124.) rectè opponitur: siq; in continenti queat probari, ut ejus veritas cum Heraclito (125.) aktiori indagine erui non debeat, in ipsa Executione, in foro etiam Saxonico, contra Instrumentum, quod vocant, gvarentigiatum objicitur, (126.) atq; ita quovis tempore fœneratorum adulterina fides adulterinam (an dixerim nullam?) pecuniam meretur: (127.) si modò Reus, cui

Libenter hoc & omne militabitur

bellum, (128.) existentiam filii sub P. P. argenti numerati tempore illibatam, probet. (129.)

117) qui ad Carolum V. literas miserat cum hac epigraphe: Franciscus I. Rex Galliar, Galliar, Galliar. V. Piccart. Obs Hist. Pol. Decad. 4. c. 10. 118) V. Lanf. Ep. Dedic. ad Duc. V. Wirtemberg. 119) cui Plato fuit imitar omnium. Cic. de clar. Orat. 120) d. §. p. I. quod cum eo. d. l. 1. pr. l. 7. §. 10 ff h. 121) Juven. Sat. 7. 122) d. l. 1. pr. ver. ne actio ff h. t. 123) per c. 1. §. de lit. cont. l. 9. c. de Exc. 124) l. 11. ff. h. ibiq; Gothofr. Ludvv. Ex. 17. §. 3. l. d. 125) vid. Jun. & Canter. in Append. ad Chitiad. Erasim. sub Tit. Libertas Veritas. 126) Dn. Carpz. l. 2. Resp. 105 n. 10. 12 & seqq. & l. 2. Resp. 2. n. 3. & 16 & Proc. Jud. T. 22 A. 3. n. 31. 127) quam Carolus IV. proditoribus solvi jussit, addito hoc dicto: vid. Clafen, Comm. in

in

in Ceber. Tab. verb. prodicionem p.m. 87. 128] Hor. Od. r. l. Epod. 129) per
d. l. 4. l. 6. ff. h. junct. l. r. ff. de Exc. l. 22. ff. de prob. Ludvv. Ex. 17. th. r. l. a.

XI.

Finis datur tùm Ultimus, tùm intermedius.

Ultimus est salus publica, cujus tùm ceteras gentes, non sine
ridicula quandoq; superstitione, (130.) tùm Romanos inprimis te-
nacissimos fuisse cōstat ex aurea ista lege XII. Tab. Salus populi Sc.
ne igitur pecunia, irritamentum istud malorum (131) filiorum mo-
res affligeret (132.) merfamq; vitiis suis quasi sentina Remp. pes-
fundaret, (133.) haud injuria omni usu ac decore ei demto, (134.)
providere SCti Auctōres.

Intermedius C U J U S est, ut urbibus illud vetus scēnebre ma-
lum & seditionum discordiarumq; creberrima causa (135.) tolla-
tur, (136.) necatulo quidem ex pessimo genere relicto, (137.) utq;
vulpeculas haece alterius vestigia terreant, (138.) moncantq; non
semper tripodem ex hoc salo extrahi. (139.) CUI: ut Reus absol-
vatur & fenerator Romanum istud audiat: abi musca. (140.)

130] vid. de Mexicanis & Burgundionibus Lips. l. 2. Pol. c. 6. n. 2. 131)
Ovid. l. 1. Metam. v. 140. 132] d. l. r. ff. h. 133] Flor. l. 3. c. 12. 134] ut loquitur
Sallust. ad Caes. Or. l. 48. 135] Tacit. 6. Annal. 16. 2. conf. Schönb. l. 3. Pol. c. 12.
136] Zöef. h. t. n. 2. Schneidevv. ad §. 7. Inst. quod cum eo. 137] uti caelo Maxi-
mino jocati sunt milites. Sext. Aur. Victor Epit. Caes. in vit. Maxim. 138] Hor. l.
r. Ep. 1. 139] vide de Chienibus Saavedr. Symb. Pol. 29. pr. 140] V. Dn. Hildebr.
Antiq. Rom. in Form. pr.

XII.

Effectus est Actionis Exclusio.

Sed posset aliquem hic scrupulus vellicare, eò quod Actio (141) licetur
denegari, cum tamen & naturalis & civilis obligatio (142) filii Exce-
ptione (143) quæ præsupponit actionē, (144) impediatur sed non est,
quod emunctæ hic naris judicem verbo Cypriani: da Magistrū: (145)
queramus; Non enim, 1. tam Actio denegatur, (146) quàm Actionis
effectus, opposita Exceptione. (147.) 2. dividere hic more Qviri-
tium, sententiam (148.) jubemur: si enim Pratori *in Senonica* li-
quidò constat; Actio rectè denegatur; (149.) cum absurdum non
sit, Actionem ipso jure salvam à Pratore denegari: (150.) sin adhuc
rei ignorantia Pyrrhonicorum & Scepticorum illo disterio: Non
liquet: (151.) calculum suspendat, exceptione eandem, (152) sal-

va tamen naturali obligatione, (153.) infringi judicamus. (154.)

Sed ut, cum Annibale, omnia nobis hostium haud fecus, quam nostra, nota sint; (155.) ad Contraria descendimus, quæ ea, quæ licebit, brevitate excutiemus, ne quis nobis Callimachus infusurret: τὸ μέγα βέλιον ἰσὺν εἶναι τῷ μερᾶν κανά. (156.)

141] in d.l. i. pr. l. 9. §. 2. ff. h. 142] V. supr. th. 5. 143] l. 7. pr. §. i. 4. 7. l. 9. §. 4. ff. h. 144] Zoef. h. n. i. 145] cum Tertullianum ille posceret. Gerhard. in Patrol. in vit. Cyprian. p. 175. 146] vid. Ludv. Comm. ad §. 4. Inst. de Except. n. 1. & 2. 147] V. Vissenbach. Comm. Cathedr. C. h. t. jun. & l. 2. §. 1. ff. ad Sct. Vellej. 148] V. Rosin. Antiq. Rom. l. 7. c. 7. 149] per l. 9. ff. de jur. ej. Vinn. ad §. 7. J. quod cum eo. 150] l. 57. ff. de adq. & amitt. hered. Frantzk ff. h. t. n. pen. 151] V. Miscræl. Lexic. Philol. in voc. Philosophus. 152] d. l. 7. p. ff. h. 153] l. 10. ff. h. l. 19. pr. ff. de cond. ind. Schnob. Disp. ff. 9. 2. 22. 154] Meier Colleg. Arg. ff. h. t. th. 9. & seqq. 155] Liv. 22. 41. 156] Lanl. pro Germ. p. 962.

XIII.

SCTI Exceptionem Contraria per modum Replicationis resolvunt.

Ne enim Pythagorici illius: μὴ ζυγὸν ἀπορεθᾶμεν: (157.) immemores Debitori nimium indulgeamus, damni quod Creditor sentit, securi, atq; ita exuviis D. Petro detractis Paulo induvia præstemus; (158.) excludi Reum per Replicationem statuimus, i. A-GNITIONE ipsius filii sui jam juris, (159.) vel VERBIS e. gr. renunciatione: (160.) vel FACTO, ut solutione, (161.) partis licet, (162.) novatione (163.) debiti quamvis alieni, (164.) datione pignoris, (usq; ad ejusdem tamen quantitatem) (165.) declarata: quod si filius, Patre nondum custode remoto, (166.) are se liberarit, existentem pecuniam, nisi guato eo sine donatam, (167.) Pater vindicat, (168.) consumptam condicit (169.) conditione furtiva; (170.) haud tamen absq; temperamento bonæ malæq; fidei: (171.) filius verò si repetat, omni jure destitutus, (172.) nihilo plus agit, quam si quis Herculi clavam, (173.) aut Turcis hodiè vā quondam rapta eripere (174.) tentet.

2. VOLUNTATE (quam paulò latius hîc acceptam (175.) volumus) Patris, tum prævia, (176.) tum subsecuta per ratihabitionem. (177.) invito quamvis filio inq; ejus præjudicium factam: (178.) utraq; autem vel expressa, (179.) vel tacita; (180.) hinc si filius, oneris paterni, haud incuriosus, (181.) filia suæ dotem vel dedes-

dederit, 182.) aliàs ab avo profecturam, 183.) vel promiserit, re
Patris (frustrà licèt vivo Patre) pignori opposita, 184.) aut ad res
necessarias 185.) pecuniam acceptam perdiderit, 186.) aut sanioris
homo frugis in rem Patris eam verterit, 187.) alio licèt animo sum-
tam, 188.) solidum Parens exsolvere tenetur: 189.) inprimis si filii
legationis, aut studiorum ergò absentes, atq; ita

missi magnis de rebus uterq;,
as alienum consent: 190.) accuratè tamen in Studioso observato
tùm probabili modo, qvæ tenaciorem Parentem, tùm quantitate Pa-
tri consveta, qvæ liberalem arguit; 191.) ne, si Carolinum istud:
Plus ultra: metam inveniatur, 192.) scribatur: plus citrà. 193.)
Hinc Parenti, qvæ hæc filii debita, filio adhuc vivo 194.) antea
semper diluit, nec novissimum Creditorem, Pinariorum instar, 195.)
excludere licet. 196.) Qvòd si autem Ephorus, qvem Pater, studio-
rum gratia, filio addidit, licentia undecunq; petendæ pecuniæ data,
Lacedæmoniorum more, 197.) eam luxu confecerit, opem feret
Patri sententia S.Cti: 198) ipso enim jure Mandatum luxurie Procu-
ratoris exstinguitur.

Sed qvòd si Parens ignoret, aut cum
Ludovico XI. R. Gall. 199.) filium à studiis abstrahat? tùm S.Cto
Creditor, haud absq; iusta ratione, 200.) repellitur, nisi pecuniam
filio, vel ad studia, semel misso, vel ad literarum rudimenta, vel ad
majora transeunti (qvatenus postremo hoc casu domi alendus fuit)
subministrârît; officio tamen Superioris Nobili in generosiori ali-
qua indole haud excluso. 201.) Monachus autem, si qvos in stu-
diis sumtus fecit, Abbatem vel Monasterium, à qvo missus fuit, ob-
stringit. 202.) Sed ut ultimum de Patris placito addam: Qvæ fide,
dignum judicemus filii chirographum Patris sigillo firmatum? Resp.
istud non magis, ut γνήσιον 203.) agnoscamus, qvàm vel Romani
suum Pseudophilippum, 204.) vel Conradus II. Imp. literas com-
mendatitias Lupoldi Comitis filio traditas. 205.)

3. DOLO filii, suam mentiri libertatem & iusto Creditoris
errore, 206.) ab hoc probando: 207.) iustum autem dicimus, vel
ab existimatione publica, 208.) licèt absq; assertionem filii; 209.) vel
ab invincibili ortum ignorantia, 210.) qvæ imponit pupillo, 211.)
filios, 212.) minori, 213.) eiq; qvæ duos sibi filios, reos devinxit;
dummodò ad filium ignoratæ conditionis pecunia pervenerit, 214.)

Hos passibus æquis Creditor sequitur, cui ex causa onerosa delegatio facta est. 215.)

4. DIGNITATE, quæ novo jure filiumf. à P. P. eximit; 216) cum honor &

--- fax mentis honestæ,

Gloria 217.) sinistras præsumptiones ab homine sui juris removeant. 218.) solam autem Nobilitatem, cum à P. P. non liberet, dignitati hinc neutiquam annuero. 219.)

5. MILITIA: 220.) milites enim tum pecuniæ in causas castrenses versæ præsumtio, 221.) tum disciplina Romanorum militaris, luxuriosæ licentiæ vindex, 222.) urget: licet autem militibus nostris, ad nummarium odorem sagacissimis, 223.) nec extrema quidem lineamenta 224.) pristina disciplina restent, 225.) ut proinde merito Metellum aut Corbulonem aliquem famiores Politici hodie exoptent: 226.) quin tamen Jus Civile, nusquam hic sublatum, adhuc in iisdem locum habeat, ambigendum non est. 227.) Militibus jungo mercatorem filium, 228.) aut alias peculio vel castrensi, 229.) vel quasi castrensi, 230.) vel adventitio plenissimi juris 231.) locupletem, pro quantitate cujuslibet obstructum, 232.)

177) V. Chiliad. Erasmi. 178) ut loquitur Dn. Carpz. Disp. de Asyl. Dec. th. s. n. 109. 179) l. 2. C. h. t. 180) Zoef. ff. h. t. n. ult. 181) l. 40. ff. de cond. ind. 182) l. 7. §. ult. ff. h. 183) d. l. 2. C. h. 184) l. 13. ff. h. 185) l. 9. pr. ff. h. V. Zoef. ff. cod. n. 22 & 23. Perez. Præl. C. h. t. n. 13. 186) Hor. art. Poet. 187) l. 9. §. 1. ff. h. 188) l. 14. ff. d. R. C. 189) l. 9. §. 1. ff. h. 190) per l. 18. ff. de cond. furt. 191) V. Zoef. ff. h. n. 20. Perez. Præl. C. cod. n. 6. & quodammodo *imēgō* Meier. Coll. Arg. ff. h. t. th. 10. n. 7. & seqq. 192) l. 19. l. 26. §. 9. d. l. 40. pr. ff. de cond. ind. 193) Erasmi. in Adag. 194) V. Dn. Carpz. Comm. in L. Reg. c. 4. §. 2. n. 15. & Lanf. pro Hungar. p. 470. ubi ait; majoris molis opus esse, Turcis eripere casam aliquā rusticam, quàm Regi Gall. Caletum aut Bajonam 195) per l. 5. verb. quos pietas. C. h. t. 196) l. 2. C. h. 197) l. ult. C. cod. 198) per d. l. ult. C. h. ibiq; Salicet. n. 2. & 3. 199) l. 12. ff. & l. 15. C. h. l. 9. §. 3. ff. eod. 180) l. 4. C. l. 12. l. 16. ff. h. 181) d. l. 2. C. h. 182) l. 17. ff. h. 183) l. 5. §. 8. ff. de jur. dot. 184) l. 7. §. 2. ff. h. Meier. Coll. Arg. h. t. s. 185) l. 7. §. 14. ff. h. 186) l. 47. in f. ff. d. solut. camq; amissionem casu factam esse contendit Salicet. ad l. 2. C. de filiof. min. n. 3. 187) l. 7. §. 12. ff. h. 188) d. l. 7. §. 12. 189) l. 1. l. 7. §. ult. ff. de in rem vers. V. VVissemb. Comm. Cathedr. C. h. t. 190) l. 5. C. h. 191) l. 7. §. 13. ff. h. Frantzck. cod. n. 17. 192) V. Lanf. pro Gall. p. 171. 193) vid. Salic. ad l. 5. C. h. n. 6. 194) Brunnem. ad l. 7. C. ne fil. pro patr. 195) qui cum tardius ad Hercules sacra accederent, æternum Porcitis ministrare jussi sunt. Rosin. Antiq. Rom. l. 3. c. 4. 196) post Bald. Frantzck. h. n. 18. 197) uti de iis conqueritur Aristotel. l. 2. Pol. c. 7. 198) per §. pen.

§. pen. J. quod cum eo. VVissenb. ad l. r. 2. 3. 4. 5. C. h. 199) V. Buccellin. p. 3. Nucl. Hist. Un. in Ann. Gall. A. 1484. Lipsi. l. 2. Polit. c. 10. n. 16. N. Haud abfinitis ferè fuit Licinius Imp. qui literas virus ac pestem dixit publicam. Sext. Aur. Victor Ep. Caf. in vita Licin. 200) quam vid. ap. Meier. Colleg. Arg. h. r. th. 5. n. 16 201) Brunner. ad l. 5. C. h. r. 202) Meier. Coll. Arg. d. th. 5. n. 16. 203) per l. 2. C. plus valere quod. & l. 2. C. de reb. alien. non al. Perez. C. h. r. n. 10. Frantzk. ff. eod. n. 19 204) Vellej. Patere. l. r. c. 11 205) quibus ille, Bellephontis instar, necem pati iustus, per astum sacrificuli Imp. filiam uxorem sibi impetravit. vid Kirchan. de Annul. c. 14 206) l. r. C. h. conf. l. 2. §. 3. ff. ad Sct. Vellej. l. 2. l. 3. C. si min. se maj. l. 6. ff. quod cum eo. 207) d. l. r. C. h. r. Perez. eod. n. 14. 208) l. 3. pr. & §. r. ff. & l. 2. C. h. 209) Meier. Coll. Arg. th. 5. 210) l. 19. ff. h. 211) l. 3. §. 2. ff. eod. 212) d. l. 3. §. 2. 213) quo de vide l. r. §. p. & f. l. 34. ff. de min. l. 9. in f. pr. ff. de jur. & fact. ignor. 214) l. 7. §. 8. ff. h. 215) l. 19. ibiq; Zoel. n. 19. de Novat. 216) Nov. 81 217) Silius, quem citat Saavedr. Symb. Pol. 15 pr. 218) Dn. Carpz. p. 2. C. 10. D. 17. n. 4. Bachov. ad Tr. Vol. 1. D. 20. th. 7. l. e. 219) Dn. Carpz. d. D. 17. n. 8. & 9. 220) l. fin. §. r. C. h. Vinn. ad §. p. I. quod cum eo. 221) d. l. fin. §. r. 222) conf. exempl. Scipionis apud Valer. Max. l. 2. c. 7. n. r. 223) uti cum Drexelio loquitor Dn. Carpz. Disp. de Asyl. Deb. th. 5. n. 61 224) Cic. 5. de Rep. 225) V. Lipsi. l. 5. Pol. c. 8. n. 7. & seqq. & l. 5. e. 13. n. 4. 226) Saaved. Symb. Pol. 81. 227) per l. 2. C. de testam. 228) V. Salic. ad l. 5. C. h. 229) l. 2. §. f. ff. h. 230) Dn. Carpz. l. 2. Resp. 105. n. 17. 231) per l. 6. C. de bon. quæ lib. Zoel. h. t. num. 15. 232) per l. 2. ff. h.

XIV.

Renunciatio filiis, nec ipsi, nec alii obest.

Non simplex: neq; enim hinc aliquis subest favor filii, uti supra diximus, sed utilitas publica, cui se socium jungit favor Parentum: 233.) Nec jurata: licet quidem haud infimi subselli Jcti in partes hinc abeant, ut proinde nobis cum Xenophane aut Arcefilao ἀνεταληψίας liceat amplecti; 234.) cum tamen Veritas, non palliata, 235.) sed simplex magis nos moveat, quam auctoritatis splendor: ideoq; negantium opinionem sequimur, Jure tùm Civili, quo jusjurandum naturam negotii, polypi instar colorem, cui adhæret, assumentis, 236.) induit: 237.) tùm Canonico; cum aliâ utilitas publica boniq; mores destruerentur, 238.) & SCRO facile cereus nasus 239.) possit affingi. 240.) Et licet forsitan gravior præsumtio filium minimè urgeat, inipsum tamen est, hominem bonæ frugis notæq; plecti, alium ne appellari quidem; 241.) in primis cum causas peccandi, quacunq; via licet, præcidere expediat: 242.) adeò ut molestè seduli 143.) in juramento exigendo Creditores penam mereantur. 244.) Praxis tamen, suis sulca rationibus, à nobis hinc in parte dissentit. 245.)

233) Hahn. Not. ad VVesenb. ff. h. n. 3. vid. l. 7. §. 14. ff. de pact. l. 38. ff. eod. Zoef. h. n. 27. 234) vid. Rachel. Introd. in Ethic. Arist. c. 6. p. m. 48. & 54. 235) quam aulis tribuit Firmianus de Sæcul. Gen. Diss. 7. p. 201. 236) Frantzk Comm. ff. de jurej. n. 50. 237) l. 112. §. ult. ff. de legat. 1. l. ult. C. de non. num. pec. l. 5. C. de LL. l. 7. §. 16. ff. de pact. Nov. 51 pr. conf. Frantzk. ff. de jurej. n. 39. & seqq. 238) contra c. 12. de for. comp. c. 58 d. R. J. in 6. c. 2. caus. 22. q. 2. c. 5. 6. 8. 22. caus. 22. q. 4. c. 18. & 28. x. de jurej. 239) uti de legibus variè ad casus deflexis dixisse fertur Maximil. II. Imp. Tob. VVagn. Inst. Hist. l. 7. c. 8. in vit. Maximil. 240) Hahn. ad VVes. ff. h. n. 4. sub f. vid. Zoef. eod. n. 28. Dn. Carpz de Contr. Mut. pos. 3. n. 12. & seqq. Pichard. Comm. ad d. §. p. J. quod cum eo. qvi de lege Hispana Regia, irritum hoc juramentum pronunciant, testatur. 241) Frantzk. h. t. n. 6. quod & Cic. l. 1. Offic. cavendum monet. 242) Bachov. ad Tr. Vol. 1. Disp. 20. th. 7. l. d. fac. l. 38. ibi: neq; malitiis. ff. de R. V. l. 3. C. per quas person. l. 1. verb. melius occurrere. C. quand. lic. unic. l. ult. C. in quibus caus. in int. rest. nec. l. ult. §. 5. verb. coarctare juveniles calores. C. de bon. quæ lib. 243) Curt. l. 3. n. 6. 244) Meier. Colleg. Arg. h. t. th. 12. 245) Dn. Carpz. P. 3. Decis. 256. n. 37. & seqq.

XV.

Affinia paucissimis erunt delibanda.

1. Sctum Vellejanum, quo intercessio mulierum prohibetur. 246)
2. Exceptio in factum filii, qvi facti errore lapsus mutuum sui jam juris novatione facta promisit. 247.) cui si creditor inhæreat exceptione hac rejectus, thesaurum cineres fuisse. 248.) sentit.
3. Restitutio in integrum filii, minoris, qvi mutuum sumsit. 249.)
4. Privilegium Competentiæ, quod filium sui juris, in negotio quondam Patris versatum, tuetur. 250.)

Sed ne justo prolixior, inane dolium imitari videar. 251.) receptui hîc canere, teq; B. L. verbis, quibus Prætor olim reum absolvisse fertur, alloqui juvat: Nihil te moror. 252.) Quod si quid humani 253.) passus fuerim, à te, B. L. veniam, vel duabus bonitatis partibus contentam, dicente Paulo III. P. P. 254.) expecto speroq; fore, ut mihi meliora monito legis XII. Tabb. patrocínio 255.) uti, frui liceat: Sanatibus idem, quod forctibus jus esto.

246) l. 1. pr. l. 2. §. 1. ff. ad Sct. Vellej. l. 40. ff. de cond. ind. 247) l. 20. ff. h. 248) Lipsi. Disp. Not. Mirandul. Cod. ad Tacit. Præf. 249) l. 2. C. de filiof. min. junct. l. 1. C. si. advers. cred. 250) l. 2. ff. quod cum eo. vid. ibid. Zoef. 251) V. Firmian. de Sæc. Gen. Diss. 4. p. 117. 252) Alex. Sardus de mor. gent. l. 2. c. 22. in f. 253) conf. Const. tanta. §. 14. & Const. Dedit nobis §. 13. de Conf. Digest. 254) V. Lanf. Mantiff. Or. de prærog. cert. p. m. 104. 255) V. Resin. Antiq. Rom. l. 8. c. 6. in sec. part. LL. XII. Tabb. l. 12.

F I N I S.

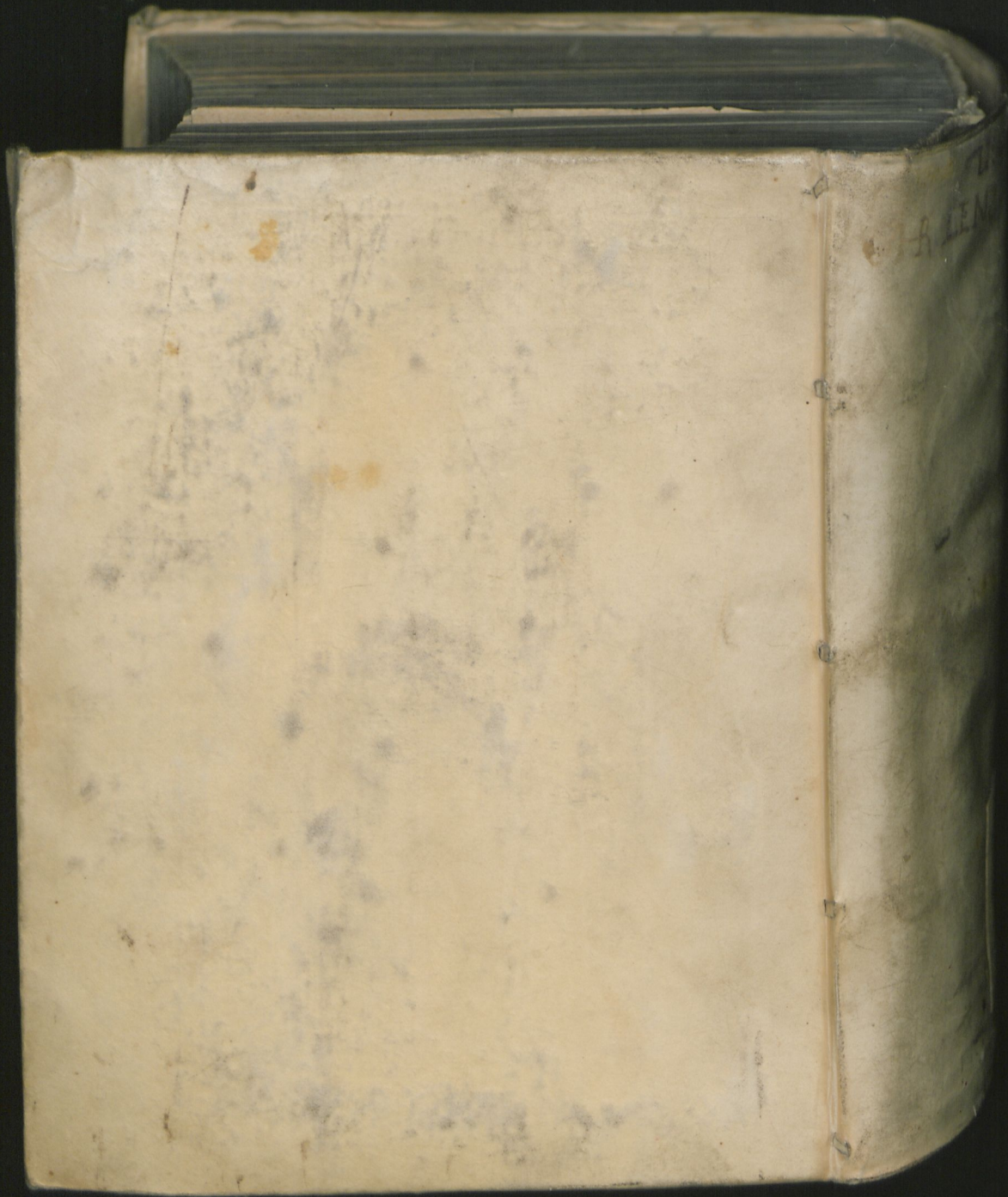
01 A 6531

ULB Halle 3
002 937 506

W 17
R

12.
SCTUM M A.
CEDONIANUM
DEO DIRECTORE ET
DUCTORE
Superiorum Auspiciis

publicè
PRÆSIDE
DN. JOHANN-ERNESTO
NORICO, J. U. D. & h. t.
Rectore Magnifico,

Præceptore, Hospite & Patrono Maximo
discutiendum
proponit
MARTINUS ZACHARIAS CRAMERUS,
Northufa-Cherufcus,
Auctor.

ANNO M DC LXV. D. 18. Maj.
H. L. Q. C.

LIPSIÆ
Typis Viduæ HENNINGI COLERI,

Sp. Lic. Deglüt.